

Beroepsprofiel

van de Beroepsvereniging Echoscopisten Nederland voor verloskunde en gynaecologie.

INLEIDING

Taakgebieden en overzicht van beroepstaken ECHOSCOPIST(E) gynaecologie / obstetrie.

Het beroepsprofiel wordt geclassificeerd door een indeling in taakgebieden. Aansluitend op de algemeen gehanteerde indeling van beroepstaken wordt ook het beroepsprofiel van echoscopist gynaecologie/ obstetrie in 10 taakgebieden onderverdeeld met een zelfde benaming en een zelfde algemene basisomschrijving die in een vaste volgorde aan de orde komen. Hoewel er soms overlap bestaat tussen verschillende taakgebieden, biedt de indeling structuur aan het grote aantal beroepstaken. Per beroep krijgen de taken een specifieke invulling. In dit boekje worden de omschrijvingen van de taakgebieden weergegeven, toegespitst op het beroep van echoscopist gynaecologie/obstetrie.

Het doel van het opstellen van dit beroepsprofiel is een erkend beroep te worden en dat er een erkenning kan plaatsvinden als art. 3 beroep binnen de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg(B.I.G.)

Taakgebied 1: Verlenen van zorg

Dit is onze hoofdtaak/ primaire taak, alle andere taken vloeien hieruit voort.

Onder het taakgebied "verlenen van zorg" worden die beroepstaken gegroepeerd, die betrekking hebben op het werken met en rondom patiënten, het zelfstandig toepassen van medisch beeldvormende ultrageluidstechnieken (echoscopie) om de anatomie/functie van uterus, ovaria en van het/de ongeboren kind(eren) in de zwangerschap, weer te geven, te meten, te interpreteren, te zorgen voor adequate verslaglegging en het echoscopisch in beeld brengen van structuren ter ondersteuning van medisch handelen.

1.1. Taken in het algemeen

De echoscopist:

1.1.1 hanteert bij de uitoefening van het beroep de door de wet gestelde kaders. De wet op de Beroepen in de Individuele gezondheidszorg (B.I.G.), de Wet inzake de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (W.G.B.O.), de Wet op Bevolkingsonderzoek (W.B.O.)

1.1.2 hanteert bij de uitoefening van zijn beroep de algemene beroepscode en gedragsregels die zijn vastgesteld door de Beroepsvereniging Echoscopisten Nederland voor verloskunde & gynaecologie (B.E.N.);

1.1.3 hanteert bij de uitoefening van zijn/haar beroep de grenzen van deskundigheid en bekwaamheid door het volgen van de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Obstetrie en Gynaecologie (N.V.O.G.);

- Sub 1. reageert adequaat op storingen van (hulp) apparatuur;

- Sub 2. voorkomt het onnodig blootstellen van patiënten aan onderzoek met behulp van medisch beeldvormende ultrageluidstechnieken;

- Sub 3. past bij het uitvoeren van medisch beeldvormende ultrageluidstechnieken, voor wat betreft de ultrageluidsenergie, het ALARA-principe toe (As Low As Reasonably Achievable);

1.1.4 hanteert bij het verlenen van zorg de voorschriften omtrent infectiepreventie en ziekenhuishygiëne;

1.1.5 levert een continue bijdrage aan de kwaliteitszorg in alle aspecten van de beroepsuitoefening;

1.1.6 reageert adequaat op calamiteiten. Maakt melding van fouten en near-accidents in een z.g. Melding Incidenten Patiëntenzorg. Handelt klachten naar behoren af;

1.1.7 voldoet aan alle door de Beroepsvereniging Echoscopisten Nederland voor verloskunde & gynaecologie (B.E.N.) gestelde opleidingseisen, conform bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde opleidingseisen

1.1.8 hanteert bij de uitoefening van zijn beroep, en de daarbinnen voorkomende voorbehouden handelingen, de grenzen van deskundigheid en bekwaamheid;

1.1.9 maakt een schriftelijke rapportage voor het medisch dossier, met informatie over het onderzoek, de bevindingen en het eventueel advies;

1.2 Taken in de voorbereidingsfase van het onderzoek

1.2.1 draagt zorg voor het aanwezig zijn van relevante gegevens ten behoeve van het onderzoek;

1.2.2 interpreteert de relevante gegevens;

1.2.3 neemt bij onduidelijkheid omtrent de vraagstelling en/of indicatie contact op met de verwijzer;

1.2.4 verzamelt de gegevens met betrekking tot eventuele contra-indicatie(s) voor het onderzoek en informeert de verwijzer daaromtrent;

1.2.5 kiest de benodigde apparatuur en hulpmaterialen ten behoeve van het gevraagde onderzoek;

1.2.6 ontvangt de patiënt en controleert de patiëntgegevens. Vraagt de patiënt naar de voor het onderzoek relevante gegevens en contra-indicaties;

1.2.7 controleert of de patiënt de noodzakelijke voorbereiding volgens de voorafgaand verstrekte aanwijzingen heeft gevolgd;

1.2.8 informeert de patiënt en/of diens begeleider omtrent het doel, werkwijze, duur en eventueel de risico's van het onderzoek en vraagt of de patiënt het begrepen heeft;

1.2.9 instrueert de patiënt omtrent door de patiënt uit te voeren voorbereidende handelingen;

1.2.10 controleert of alle benodigheden aanwezig zijn ter voorkoming en behandeling van eventueel optredende complicaties;

1.2.11 brengt de benodigde apparatuur en hulpmaterialen in gereedheid;

1.2.12 bepaalt en stelt de juiste parameters in van de te gebruiken apparatuur;

1.3 Taken in de uitvoeringsfase van het onderzoek

- 1.3.1 brengt de patiënt in de juiste houding voor het uit te voeren onderzoek;
  - 1.3.2 informeert de patiënt tijdens het onderzoek omtrent de voortgang en de uit te voeren handelingen en beantwoordt gestelde vragen;
  - 1.3.3 bewaakt gedurende het onderzoek de algehele toestand van de patiënt;
  - 1.3.4 reageert adequaat bij het voorkomen van complicaties bij de patiënt;
  - 1.3.5 positioneert de patiënt overeenkomstig de vraagstelling, rekening houdend met diens conditie;
  - 1.3.6 controleert tijdens het onderzoek de ingestelde parameters en stelt deze zo nodig bij;
  - 1.3.7 controleert de te gebruiken (rand) apparatuur;
  - 1.3.8 bedient de medisch beeldvormende ultrageluidsapparatuur en randapparatuur;
  - 1.3.9 geeft de anatomie of functie van een bepaald lichaamsdeel, orgaan of orgaansysteem van de patiënt weer met behulp van medisch beeldvormende ultrageluidstechnieken, rekening houdend met procedures en protocollen;
  - 1.3.10 legt de anatomie of functie van een bepaald lichaamsdeel, orgaan of orgaansysteem van patiënt vast op registratiemateriaal, rekening houdend met de procedures en protocollen;
  - 1.3.11 zorgt voor de beeldbewerking van digitale beeldinformatie;
  - 1.3.12 beoordeelt of de vastgelegde beelden aan de gestelde criteria voldoen;
  - 1.3.13 interpreteert in hoeverre de vastgelegde beelden aan de vraagstelling beantwoorden;
  - 1.3.14 brengt met behulp van ultrageluidsapparatuur structuren in beeld, nodig voor onderzoek en/of behandeling door een arts;
  - 1.3.15 beoordeelt of er direct contact opgenomen dient te worden met de aanvrager naar aanleiding van het onderzoek;
  - 1.3.16 beoordeelt of er direct doorverwezen moet worden naar aanleiding van het onderzoek (bijvoorbeeld spoed consult gynaecoloog);
  - 1.3.17 reageert adequaat op vragen van patiënt die tijdens het onderzoek gesteld worden terwijl het onderzoek nog aan de gang is en conclusie nog niet getrokken is;
  - 1.3.18 geeft tijdens het onderzoek uitleg aan patiënt en begeleiders over de verkregen beelden en dus ook over eventuele afwijkingen;
  - 1.3.19 zorgt voor een juiste identificatie en markering op het registratiemateriaal;
  - 1.3.20 zorgt voor de verwerking van registratie materiaal;
- ### 1.4 Taken in de afrondingsfase van het onderzoek
- 1.4.1 instrueert de patiënt en/of de begeleider omtrent afrondende handelingen;
  - 1.4.2 geeft bij obstetrische echoscopie altijd informatie over de bevindingen aan de patiënt ook bij afwijkende bevindingen;
  - 1.4.3 heeft hierdoor regelmatig te maken met slecht nieuws gesprekken (afwijkingen, missed abortion, intra-uteriene vruchtdood);
  - 1.4.4 geeft nazorg aan de patiënt en eventueel de begeleider door deze te informeren, verwijzen etc;
  - 1.4.5 draagt de patiënt (zo nodig) over aan de verpleegafdeling / verloskamer / afdeling spoedeisende hulp;
  - 1.4.6 stelt aan de hand van echoscopische bevindingen een conclusie op;
  - 1.4.7 rapporteert de echoscopische bevindingen, tijdig en adequaat, aan de aanvrager;
  - 1.4.8 verzorgt de gebruikte apparatuur, instrumentarium en materialen conform de daarvoor geldende richtlijnen;

Taakgebied 2: verstrekken van preventieve zorg

Dit taakgebied is niet relevant.

Taakgebied 3: samenwerken met andere zorgverleners

Onder het taakgebied 3 wordt verstaan het samenwerken met medici, paramedici en medewerkers van andere disciplines, met name gynaecologen, verloskundigen en huisartsen;

- 3.1 overlegt over individuele patiënten met leden van het multidisciplinair team omtrent het onderzoek en de behandeling;
- 3.2 neemt deel aan afdelingsoverleg, overleg met gynaecologen en kwaliteitsprojecten overleg;
- 3.3 ontvangt aanvraag en informatie voor onderzoek van gynaecoloog, verloskundige of huisarts, overlegt bij twijfel met de aanvrager. Rapporteert na het onderzoek rechtstreeks terug aan aanvrager;
- 3.4 handelt volgens de in de organisatie geldende afspraken, organisatie- en verantwoordelijkheidsstructuren;
- 3.5 geeft en ontvangt informatie, instructie en/of aanwijzingen aan/ van medewerkers van eigen en andere afdelingen;
- 3.6 werkt samen overeenkomstig het doel en beleid van de instelling/afdeling met inachtneming van de eigen professionele verantwoordelijkheid;

Taakgebied 4: voorlichten

Onder het taakgebied 4 wordt verstaan het verstrekken van informatie aan zowel medisch betrokkenen als aan niet-medisch betrokkenen;

- 4.1 draagt zorg voor het verstrekken van algemene informatie met betrekking tot ultrageluidsonderzoek aan de patiënt en/of begeleider;
- 4.2 stelt voorlichtingsmateriaal op ten behoeve van patiënten en/of begeleiders en hulpverleners in de gezondheidszorg;
- 4.3 evalueert (bestaand) voorlichtingsmateriaal;

- 4.4 geeft informatie en voorlichting aan werkers in de gezondheidszorg over de beroepsuitoefening;
- 4.5 geeft voorlichting over opleiding en beroep van echoscopist(e) aan scholieren, decanen en beroepskeuzeadviseurs;

Taakgebied 5: beheren

Onder het taakgebied "beheren" worden die beroepstaken gegroepeerd, die betrekking hebben op het beheren van patiënt- en behandelgegevens, van de benodigde apparatuur, hulpmiddelen, materialen en van de eigen werksituatie;

- 5.1 draagt zorg voor de planning en administratie van onderzoeken van patiënten, rekening houdend met de hierbij geldende prioriteiten;
- 5.2 draagt zorg voor de registratie en archivering van gegevens verkregen door echoscopisch onderzoek, rekeninghoudend met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (W.B.P.) en de Wet in zake de geneeskundige Behandelings Overeenkomst (W.B.G.O.);
- 5.3 zorgt voor het gebruiksklaar zijn van de onderzoeksruimten, de gebruiks- en verbruiksmaterialen en de aanwezige apparatuur;
- 5.4 hanteert bij het beheren van ruimte, apparatuur, materialen en middelen de voorschriften en richtlijnen omtrent veiligheid, infectiepreventie en ziekenhuishygiëne;
- 5.5 stelt kwaliteitscriteria op met betrekking tot ruimte, apparatuur, materialen en middelen;
- 5.6 voert kwaliteitscontroles uit op ruimten, apparatuur, materialen en middelen;
- 5.7 levert een bijdrage aan de besluitvorming bij de aanschaf van apparatuur, materiaal, middelen en de inrichting van de ruimte;
- 5.8 levert een bijdrage aan het afdelingsoverleg;
- 5.9 levert een bijdrage aan het beleid van de afdeling;
- 5.10 draagt zorg voor het beheer en archiveren van documenten en literatuur rondom het beroep van echoscopist;
- 5.11 hanteert de wettelijke bepalingen en regelingen omtrent zijn eigen arbeidssituatie en/of arbeidsovereenkomst;
- 5.12 evalueert aspecten van de organisatie en het beheer van de afdeling in relatie tot de arbeidssituatie;
- 5.13 neemt initiatieven die leiden tot verbetering van de arbeidssituatie.;

Taakgebied 6: geven van onderwijs en begeleiding

Onder het taakgebied 6 worden die taken gegroepeerd, die betrekking hebben op het geven van methodische werkbegeleiding aan studenten van de eigen beroepsgroep, het begeleiden van stagiaires van andere beroepsgroepen en het verzorgen van gastlessen.

- 6.1 geeft op methodische wijze werkbegeleiding aan studenten van de opleiding tot echoscopist(e);
- 6.2 draagt bij aan de beoordeling van studenten van de opleidingen tot echoscopist(e);
- 6.3 onderwijst stagiaires / gasten van andere beroepsgroepen conform richtlijnen;
- 6.4 onderwijst arts-assistenten, co-assistenten en verloskundigen;
- 6.5 verzorgt onderwijs als gastdocent aan de opleiding tot echoscopist(e);
- 6.6 verzorgt onderwijs als gastdocent met betrekking tot het eigen vakgebied aan andere opleidingen in de gezondheidszorg;
- 6.7 verzorgt bij- en nascholing met betrekking tot het eigen vakgebied;

Taakgebied 7: verrichten van onderzoek

Onder het taakgebied 7 worden die beroepstaken gegroepeerd, die betrekking hebben op het leveren van bijdragen aan onderzoek omtrent de toepassing van ultrageluid. Tevens die beroepstaken die betrekking hebben op het leveren van bijdragen aan onderzoek gericht op wetenschappelijke kennisontwikkeling ten behoeve van de gezondheidszorg, welzijnszorg en onderwijs.

- 7.1 signaleert onderwerpen met als doel het verrichten van onderzoek naar mogelijkheden voor het aanpassen/verbeteren van ultrageluidsonderzoek;
- 7.2 evalueert de resultaten van gekozen onderzoek- en of behandelmethoden;
- 7.3 verricht zelfstandig of in samenwerking met andere echoscopisten toegepast onderzoek;
- 7.4 legt wetenschappelijk onderzoek met proefpersonen voor aan een erkende Medisch Ethische Commissie ter verkrijging van een oordeel, volgens de Wet Medisch Wetenschappelijk Onderzoek (W.M.O.);
- 7.5 participeert in multidisciplinair (wetenschappelijk) onderzoek;
- 7.6 presenteert onderzoeksresultaten, onder andere door middel van publicaties, berichtgeving in vaktijdschriften en tijdens symposia, congressen en workshops;

Taakgebied 8: evalueren van het beroepsmatig handelen

Onder het taakgebied 8 worden die beroepstaken gegroepeerd die betrekking hebben op het individueel of met anderen bespreekbaar maken van het (eigen) beroepsmatig handelen.

- 8.1 evalueert het eigen beroepsmatig methodisch handelen;
- 8.2 maakt binnen een inter/multidisciplinair team het beroepsmatig methodisch handelen bespreekbaar;
- 8.3 neemt deel aan intercollegiale toetsing en visitatie van de afdeling;
- 8.4 doet voorstellen tot het verbeteren van het eigen beroepsmatig methodisch handelen of dat van collega's;

Taakgebied 9: ontwikkelen van individuele kennis en kunde

Onder het taakgebied 9 worden die beroepstaken gegroepeerd die betrekking hebben op het bijhouden en ontwikkelen van de eigen kennis en kunde in het vakgebied en van ontwikkelingen daarbuiten die van invloed zijn op het eigen vakgebied.

- 9.1 signaleert eigen bij- en nascholingsbehoeften;
- 9.2 houdt vakliteratuur bij om op de hoogte te blijven van trends en ontwikkelingen in het eigen vakgebied;
- 9.3 neemt deel aan (wetenschappelijke) congressen, symposia en bij- en nascholingscursussen die een relatie hebben met (actuele ontwikkelingen in) de beroepsuitoefening;
- 9.4 neemt deel aan functiegerichte scholing;
- 9.5 onderhoudt contacten met leden van de eigen beroepsgroep en andere beroepsbeoefenaren ten aanzien van ontwikkelingen in relatie tot het vakgebied;
- 9.6 houdt zich op de hoogte van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen die consequenties hebben voor het beroep;

Taakgebied 10: ontwikkelen van het eigen beroep

Onder het taakgebied "ontwikkelen van het eigen beroep" worden die beroepstaken gegroepeerd die betrekking hebben op het profileren van het beroep, zowel inhoudelijk als beleidsmatig.

- 10.1 levert een bijdrage aan de ontwikkeling van kwaliteitscriteria ten aanzien van het beroepsmatig methodisch handelen;
- 10.2 levert een bijdrage aan de activiteiten van de Beroepsvereniging Echoscopisten Nederland voor verloskunde & gynaecologie (B.E.N.);
- 10.3 levert een bijdrage aan beleidsvoorbereidende en beleidsbepalende activiteiten met betrekking tot het beroep ten gevolge van politieke en maatschappelijke ontwikkelingen;
- 10.4 ontwikkelt en voert actief PR-beleid voor het eigen beroep;
- 10.5 profileert zich als echoscopist B.E.N. in overlegorganen, commissies en dergelijke, zowel op nationaal als op internationaal niveau;
- 10.6 levert binnen een multidisciplinair afdelingsteam een bijdrage aan de ontwikkeling van procedures en protocollen met betrekking tot de beroepsuitoefening;
- 10.7 evalueert binnen een interdisciplinair afdelingsteam de procedures en protocollen met betrekking tot de beroepsuitoefening;